

hamboorg.city

Otpremnina pri otpustu — Pravo, visina i porezi

Kada ste u pravu na otpremninu, kolika može biti i kako se otpremnina oporezuje.

Deutsche Begriffe: Abfindung | Kündigung | Aufhebungsvertrag | Abfindungsanspruch | Sozialplan | Kündigungsschutzklage

Postoji li pravo na otpremninu?

Ne — u Njemačkoj u načelu **ne postoji zakonsko pravo** na otpremninu pri otpustu. Mnogi to misle, ali to je česta greška.

Ipak, u praksi mnogi zaposleni dobivaju otpremninu. Zašto?

Kada se isplaćuje otpremnina?

Situacija	Otpremnina?
Ugovor o prekidu radnog odnosa	Često — kao poticaj za dobrovoljni odlazak
Tužba za zaštitu od otpusta — Sporazum	Vrlo često — poslodavac želi izbjeći procesni rizik
§ 1a KSchG — Ponuda u pismenu otpusta	Zakonski predviđeno (0,5 mjesečnih plaća/godinu)
Plan socijalnih mjera	Da — pri masovnom otpustu, pregovaran između radničkog vijeća i poslodavca
Kolektivni ugovor	Ponekad — neki kolektivni ugovori predviđaju otpremnine
Obični otpust (bez tužbe)	Obično ne

Kolika je tipična otpremnina?

Opće pravilo

Uobičajena formula je:

> **0,5 bruto mjesečnih plaća × godine staža**

Primjer izračuna

- **Mjesečna plaća:** 4.000 € bruto
- **Staż:** 8 godina
- **Otpremnina:** $0,5 \times 4.000 \text{ €} \times 8 = \mathbf{16.000 \text{ €}}$

Od čega ovisi visina?

Faktor	Viša otpremnina	Niža otpremnina
Razlog otpusta	Slaba obrazloženja	Jak razlog (npr. krađa)
Procesni rizik	Otpust vjerojatno nevaljan	Otpust vjerojatno valjan
Dob	Stariji zaposlenik (teško zapošljiv)	Mladi zaposlenik
Staż	Dugogodišnji staž	Kratkotrajni staž
Veličina tvrtke	Velika tvrtka	Mala tvrtka
Grana	Financijski sektor, automobilska	Ugostiteljstvo, maloprodaja

U praksi, otpremnine često iznose između **0,25 i 1,5 bruto mjesečnih plaća** po godini zaposlenja — ponekad i više.

Tužba za zaštitu od otpusta — put do otpremnine

Zašto tužiti?

Ako vaš otpust **mogao biti nezakonit** (npr. socijedni odabir nije ispravan, razlozi su slabi), možete podnijeti **tužbu za zaštitu od otpusta** pred sudom za rad.

Važan rok: 3 tjedna!

Morate podnijeti tužbu **unutar 3 tjedna** od primitka otpusta — inače je otpust valjan, čak i ako je nezakonit.

Postupak

1. Primi otpust → odmah kontaktiraj pravnik

2. Podnesi tužbu (unutar 3 tjedna)

3. Pretres za mirno rješavanje — oko 2-4 tjedna nakon tužbe, sudac pokušava dogovor

4. Sporazum — u oko 60 % slučajeva, strane se sporazumiju o otpremnini

5. Presuda — ako nema sporazuma: glavna rasprava (nakon 3-6 mjeseci)

Troškovi

Stavka	Troškovi (Primjer: plaća 4.000 €, otpremnina 16.000 €)
Honorari pravnika (prva instancija)	oko 2.000-3.000 €
Sudski troškovi (u slučaju sporazuma)	0 € (nema sudskih troškova u slučaju sporazuma!)
Besplatna pravna pomoć	Pri niskom dohodku: besplatno
Osiguranje pravne zaštite	Pokriva sve troškove (ako uključuje zaštitu radnog prava)

Savjet: Osiguranje pravne zaštite mora biti **zaključeno prije** sukoba.

Otpremnina i porezi

Otpremnina je oporeziva

Otpremnina je **obični dohodak** i mora se oporezovati. Međutim, postoji **pravilo petine** (§ 34 EStG), koje smanjuje porezni teret.

Pravilo petine — kako funkcionira

Otpremnina se porezno tretira kao da ste je primali **5 godina**:

1. Vaš normalan godišnji dohodak: **48.000 €**

2. Otpremnina: **20.000 €**

3. Bez pravila petine: Porez na 68.000 € → visoka porezna stopa

4. S pravilom petine: Porez na 48.000 + 4.000 (1/5 otpremnine) = 52.000 €, dodatni porezi × 5

5. Ušteda: često nekoliko tisuća eura

Od 2025: Pravilo petine se **ne primjenjuje automatski** od strane poslodavca, već u poreznoj prijavi. Planirajte porez prema tome!

Otpremnina i socijalno osiguranje

- **Bez doprinosa na socijalno osiguranje** na otpremninu (bez zdravstvenog, mirovinskog, osiguranja od nezaposlenosti)
- **Bez doprinosa poslodavca** — otpremnina je oslobođena od socijalne osiguranja

Otpremnina i naknada za nezaposlenost

Izbjegavanje karence

Ako potpiškete **ugovor o prekidu radnog odnosa**, agencija za zapošljavanje obično proglašava **karencu od 12 tjedana** — ne dobivate naknadu za nezaposlenost.

Iznimke: Bez karencije ako:

- Vam je **ionako prijetio otpust** (poslovni razlozi)
- Otpremnina **ne prelazi 0,5 mjesečne plaće po godini zaposlenja**
- **Se poštuje** rok otkazivanja

Vrijeme čekanja

Ako je otpremnina **vrlo visoka** i rok otkazivanja **nije poštovan**, može se proglasiti **vrijeme čekanja** (pravo na naknadu se odgađa, ali se ne smanjuje).

Ugovor o prekidu radnog odnosa — na što paziti

Provjerite prije potpisivanja

- [] **Visina otpremnine** — je li primjerena? (Najmanje 0,5 plaće po godini)
- [] **Oslobađanje od rada** — jeste li na plaćenom oslobađanju do kraja?
- [] **Radna knjižica** — je li dogovorena "dobra" ili "vrlo dobra" knjižica?
- [] **Neiskorišteni godišnji odmor** — je li neiskorišteni odmor isplaćen?
- [] **Prekovremni rad** — su li neplaćeni prekovremni sati isplaćeni?
- [] **Konkurentska zabrana** — postoji li naknada za konkurentsku zabranu?
- [] **Dospijeće otpremnine** — kada se otpremnina isplaćuje?
- [] **Karenca** — je li formulacija napisana da izbjegnute karencu?

Uzmite si vremena!

Ne trebate **odmah** potpisati ugovor o prekidu. Ponesite ga kući, neka ga **pravnik** provjeri. Poslodavac vam mora dati **razumno vrijeme** za razmišljanje.

Savjeti za strance

- 1. Poznavati rok od 3 tjedna** — pri primitku otpusta odmah kontaktirati pravnika
- 2. Osiguranje pravne zaštite** — zaštita radnog prava se isplati (oko 15-25 €/mjesec)
- 3. Sindikat** — kao član, dobivate besplatnu pravnu zaštitu u radnim sporovima
- 4. Nemojte prebrzo potpisati ugovor o prekidu** — uvijek prvo potražite savjet
- 5. Provjerite status boravka** — otpust može utjecati na vaš status boravka (dozvola za rad, Plava kartica EU)

--- Stanje: ožujak 2026. Svi podaci bez jamstva.